

El Bou i la Mula

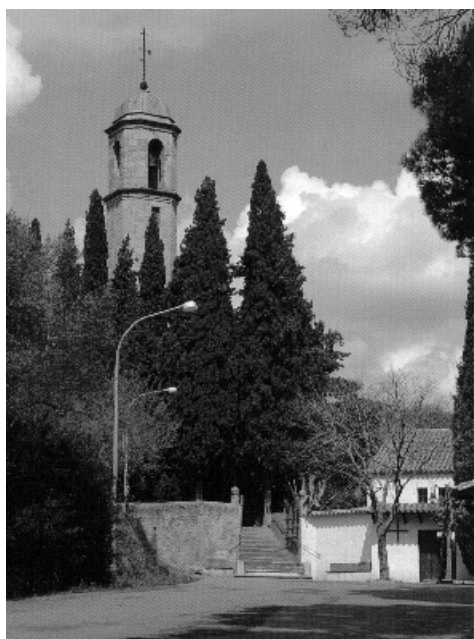
El Bou i la Mula

Butlletí d'ordre intern

Número 7

Novembre de 2001

Presentem el llibre *Els diorames del Monestir de Solius*

El projecte més important que fins ara ha portat a terme la nostra entitat està a punt de fer-se realitat. El proper mes de desembre presentarem en societat el llibre *Els diorames del Monestir de Solius. Visions actuals d'un Pessebre*. Per fer-ho, hem programat un seguit de presentacions amb el doble objectiu de facilitar a tothom de poder assistir a, com a mínim, un acte, i de fer-ne la màxima difusió.

El dia 15 de desembre, a 2/4 de 8 del vespre, el Monestir de Santa Maria de Solius i **El Bou i la Mula** farem la primera presentació del llibre. L'acte, que serà possible gràcies al patrocini del Club d'Amics de la UNESCO de Girona, es celebrarà a la Fontana d'Or (carrer Ciutadans, 32) de Girona. La presentació

anirà a càrrec del Sr. Joan Vidal i Gayolà, President del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana.

El dia 20 de desembre, també a 2/4 de 8 del vespre, es presentarà el llibre a Vilanova i la Geltrú. Serà al Foment Vilanoví (Plaça dels Cotxes, 6) i anirà a càrrec del Sr. Xavier Orriols i Sendra. L'acte està organitzat per l'Associació Pessebrista de Vilanova, la localitat on va néixer l'autor del Pessebre de Solius, el germà Gilbert Galceran.

I per acabar, el divendres 21 de desembre, a 2/4 de 9 del vespre, a la parròquia de Sant Ramon de Penyafort de Barcelona (Rambla de Catalunya, 115. Metro Diagonal), farem la presentació del llibre a la capital catalana. En aquest cas l'acte començarà amb una cantada de nades a càrrec de Germans Camps Trio, i es clourà amb un concert de cants nadalencs per part del grup DUM. A l'atri de l'església els assistents podran contemplar un pessebre realitzat pel nostre president, en Josep M. Font.

No cal dir que esteu convidats a participar en tots aquests actes.

Des d'aquí volem fer constar el nostre agraïment a la Comunitat de Solius, a tots els col·laboradors i col·laboradores del llibre i a totes les persones que d'una manera o altra hi han participat. Sense tots ells *Els diorames del Monestir de Solius* no hauria estat possible.

A.D.G.

CALENDARI DE PRESENTACIONS DEL LLIBRE

15 de desembre de 2001

Lloc: FONTANA D'OR DE GIRONA (carrer Ciutadans, 19)

Hora: 19:30h.

20 de desembre de 2001

Lloc: FOMENT VILANOVÍ DE VILANOVA I LA GELTRÚ (Plaça dels Cotxes, 6)

Hora: 19:30h.

21 de desembre de 2001

Lloc: PARRÒQUIA DE SANT RAMON DE PENYAFORT DE BARCELONA

(Rambla de Catalunya, 115. Metro Diagonal)

Hora: 20:30h.

OFERTA PER ALS SOCIS D'EL BOU I LA MULA

El preu de venda al públic del llibre és de **29 euros** (4.825 pts.). Tots els socis que ho desitgin podran adquirir **un** exemplar a preu de venda a llibreries, **18,85 euros** (3.135 pts.). Si es volen comprar més llibres el preu pels socis serà amb un descompte del 15% sobre el PVP, **24,65 euros** (4.100 pts.). Aquesta oferta serà vàlida durant tot l'any 2002. Les comandes es poden fer per correu ordinari o electrònic (vegeu les adreces a la darrera pàgina del butlletí).

Ep! La pàgina d'EL BOU I LA MULA a Internet
està en constant renovació. No us la perdeu!

www.pessebres.com

Un llibre de Nadal

*A l'inici del tercer mil·lenni, ens preguntem: què n'hem fet del Nadal? Les reflexions d'aquest opuscle, tan bellament acompanyades pels dibuixos de Montserrat Gudiol, cerquen resposta a aquesta pregunta. Volen ser una senzilla contribució al discerniment i al goig. Discerniment per adonar-nos, sense engany, de com som capaços d'extrafer i de banalitzar el misteri de la nostra salvació. Però, sobretot, goig, perquè, malgrat tot, "la llum resplendeix en la foscor, i la foscor no ha pogut ofegar-la" (Jo 1,5). Són paraules del pròleg del llibre *Aquest Nadal en fa dos mil. Discerniment i goig*, obra de Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona (i, per cert, col·laborador del llibre *Els diorames del Monestir de Solius*). Potser us preguntareu per què ens pot interessar, a la gent d'**El Bou i la Mula**, aquest llibre. La resposta és clara: doncs perquè és un llibre que, sense ser de pessebrisme, parla de pessebres. Un llibre que no ens diu res de com es fa la perspectiva d'un diorama o qui és el millor figuraire. Però un llibre que ens suggereix noves visions del pessebre i del Nadal.*

La reflexió sobre el Nadal que fa l'autor no cau en els tòpics que es poden sentir durant aquestes dates; tòpics derrotistes o tòpics a l'entorn d'un Nadal ensucrat i consumista (tan pesats, tots plegats, com les musiquetes que inunden els carrers durant les festes nadalenques). Ben al contrari. Amb una prosa que en alguns moments és quasi poètica, el bisbe Carrera ens suggereix noves visions del Nadal, de l'autèntic Nadal. I és aquí on el pessebre li serveix per exemplificar les seves reflexions.

Però no és que faci servir el pessebre com a excusa per a exposar les seves idees. Constatem que l'autor parla del pessebre com a una cosa propera, que estima. Alguns títols dels articles ens donen una pista de com el pessebre és present al llibre: *Figures per al pessebre d'enguany* o *A vista de pessebre*.

Aquest llibre és una petita joia. Per acabar de donar-ne una idea, proposo aquest fragment d'un dels vint textos que inclou, *L'estrella de Nadal és centrífuga*:

El pessebre, tot amb tot, roman com enclau irredent del Nadal colonitzat per la nostra mediocritat daurada. I, ja se sap, l'irredemptisme sol perdre les guerres, però salva la lucidesa. Si som capaços de desentelar-nos els ulls, un moment, i de mirar el pessebre de casa, ens sentirem cridats a orientar-nos, cadascú a la seva manera, cap a la cova que l'estrella assenyalava.

En definitiva, un llibre que connecta directament amb l'esperit d'**El Bou i la Mula** i que us recomano molt fermament.

Albert Dresaire Gaudí

Joan Carrera Planas, *Aquest Nadal en fa dos mil. Discerniment i goig*

Editorial Mediterrània

Barcelona, 2000. 94 pp.

Diorames de Passió a Donostia

Durant la passada Setmana Santa vaig estar pel País Basc i a l'Església de Sant Vicenç de San Sebastián vaig trobar-me amb una bonica sorpresa, una preciosa representació de la Passió en diorames molt ben fets i amb figures de José Luís Mayo. Us faig arribar algunes fotografies que vaig fer, perquè penso que us agradaran.

Joan Safont Plumed

Juntament amb aquest butlletí us oferim...

...els Dossiers d'El Bou i la Mula...

El tercer dels **Dossiers d'El Bou i la Mula** recull la traducció al català de la segona comunicació presentada al Congrés Internacional de Pamplona (octubre de 2000). Aquesta comunicació, com recordareu, portava per títol *Pessebrisme i educació*, i és el recull més complet i sistemàtic d'experiències educatives al voltant del pessebre que hem fet fins ara.

...i una postal de Nadal d'Asensio Saez

Asensio Saez va néixer i ha viscut sempre al poble miner de La Unión (Murcia). Escriptor, poeta i pintor, ha sabut donar a la seva obra una personalitat pròpia. Gràcies als amics de l'*Asociación Belenista de Cartagena - La Unión* us regalem una postal pintada per aquest artista murcià.

El 4 de desembre, a les 19:15, l'Enric Benavent (membre d'El Bou i la Mula i professor de la Universitat Ramon Llull), farà una conferència a Matadepera amb el títol:

El Nadal. Història i sentit d'algunes tradicions

La xerrada pretén acostar el públic a l'origen d'algunes tradicions de Nadal fent una lectura històrica i hermenèutica dels textos bíblics i d'alguns textos apòcrifs.

Més informació d'aquesta xerrada a la nostra pàgina web.

Correspondència rebuda: una pessebrista al Japó

Benvolguts amics,

Pel setmanari Catalunya Cristiana em vaig assabentar de l'acte fundacional d'**El Bou i la Mula**. Una agrupació d'opinió, recerca i difusió del pessebre, en tots els seus aspectes: religiós, social, antropològic, artístic, històric,...

El cas és que la meva germana Mª Francisca Rovira i Carol, missionera al Japó, ja fa 40 anys, i enamorada d'aquest patrimoni cultural de Catalunya, ha fet conèixer i ha fomentat, des del primer any que va anar al Japó, la difusió d'aquest fet pessebrístic, mitjançant exposicions, conferències, construcció de pessebres,... en un lloc on es desconeixia. Ha sigut una manera de fer conèixer als cristians i no cristians el vertader significat del NADAL.

Ja fa una anys que fa una exposició de 90 naixements de diversos països (alguns petits) la majoria fets per ella, on es representen els costums i ambient propi de cada país,... En aquesta exposició s'explica el que s'exposa. Té una gran aflluència de cristians i no cristians, sense que hi falti mai la televisió del país.

Aquest últim Nadal ha aconseguit fer un "Concurs de Pessebres". Hi van prendre part 27 cristians, però com que no venen figures perquè no n'hi ha, i si n'hi ha alguna és molt cara, ells mateixos han construït les figures amb materials al seu abast (vidre, cera, fusta, guix, pinyols,...). I sobretot ha sigut molt catequètic, perquè han conegut palpablement els personatges que intervingueren en el fet tan important de la nostra Religió, i compregueren millor el "sentit" del Nadal.

Jo crec, sincerament, que podria optar a un premi, com pot ser el que concedeix la Universalis Foederatio Praesepistica.

Una vegada que va venir a Tarragona, va tenir la idea de demanar al Sr. Jordi Pujol que li comprés un Naixement per tenir-lo sempre exposat allí. El Sr. Pujol molt amablement li ho concedí. I van comprar a Itàlia un naixement de tamany natural, que es posa a la gran plaça de l'Església, on hi figura un rètol que diu: "Donatiu del president de Catalunya Honorable Sr. Jordi Pujol al Japó". O sigui que figura un record permanent de la nostra tradició catalana a Yamaguchi (Japó).

La meva germana, cada any, amb figures que fa, exposa naixements a Hotels, Correus, Empreses,... És una manera de donar a conèixer el gran fet de la nostra Religió. Perquè coneixin a Jesús, perquè va venir al món i a la vegada conèixer també aquesta cultura popular tan meravellosa.

Els felicito per l'interès que tenen per divulgar aquesta tradició de l'art pessebrístic, que tan de bé pot fer.

Els adjunto la fotocòpia d'un article del Diari de Tarragona que li van fer. Té molt articles fets pels japonesos sobre el pessebre.

Atentament els saluda,

Mª Lluïsa Rovira i Carol

Tarragona, 24 de juliol de 2001

Insomni de pessebrista

Nadala

Hem bastit el pessebre en un angle
del menjador, sobre una taula vella,
el pessebre mateix de cada any
amb la mula i el bou i l'Infant
i els tres Reis i l'estrella.
Hem obert innombrables camins,
tots d'adreça a la Cova,
amb corrues de vells pelegrins
-tots nosaltres- atents a l'auster caminar de la prova.
I en la nit del misteri hem cantat
les antigues cançons
de la mula i el bou i l'Infant i els tres Reis i l'estrella.
I oferíem la nit amb els ulls i les mans.
I cantàvem molt baix, amb vergonya potser de saber-nos germans
de l'Infant i de tots en la nit de gran meravella.

Miquel Martí i Pol

El dimarts 25 de desembre, a les 23:30, no us perdeu...

ARGUMENTS

La tertúlia d'idees del Canal 33, dirigida per Francesc Grané.
Aquesta setmana el programa es dedicarà a parlar de la simbologia del Nadal. El llibre
Els diorames del Monestir de Solius hi serà present!

Les notes d'El Bou i la Mula

Congrés pessebrista? L'Associació Belenista de Castelló ens ha enviat el programa del XL Congreso Nacional Belenista, que se celebrarà a Castelló de la Plana dels dies 11 al 14 d'abril del 2002. El programa ja està molt definit: es visitarà, per exemple, Penyíscola i la fàbrica de Procelanosa. Ah! I també hi haurà dues ponències que em sembla que seran de contingut pessebrista; dic "em sembla" perquè això sí que encara està per definir... **Albert Dresaire**

Els Pessebres de Frederic Mompou. Quan relacionem música i pessebres de seguida ens ve al cap Pau Casals. Segurament molts pessebristes desconeixen que Frederic Mompou va compondre entre els anys 1914 i 1917 una obra anomenada Pessebres. Va ser durant els anys de la Primera Guerra Mundial que va haver de tornar de París on estava estudiant i va quedar-se set anys a Barcelona dedicant-se exclusivament a compondre les seves primeres obres per a piano: Impressions íntimes, Escenes d'infants, Pessebres, Cants màgics, Charmes, Tres variacions... **Montserrat Llinares**

Nadal a la presó. En el llibre *Nadal a la presó. 1944-1945* de Pere Carbonell i Fita, editat per les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, l'autor recorda com per Nadal va aconseguir muntar un pessebre a la seva cel·la la qual cosa li va reportar una enorme emoció i li "redimia la cel·la de la seva rònega vulgaritat". Un bell testimoni de la grandesa expressiva del nostre art preferit. **Enric Benavent**

El Bou i la Mula a II Presepio. En el número 185 (març de 2001) d'*II Presepio* (revista de l'Associazione Italiana Amici del Presepio; www.presepio.it) hem llegit la crònica del passat Congrés Internacional de Pamplona. L'article es diu *Aleluya 2000. XVI Congreso Internacional de Belenistas* i està signat per Ettore Formosa. El nostre amic Josep M. Domingo ens n'ha traduït un fragment que ens ha cridat l'atenció: *A destacar les intervencions de diversos ponents, ibèrics i estrangers, que s'han succeït en els primers dos dies, en allò que el programa defineix com a "Sessió de comunicacions". Juntament als temes estrictament religiosos o inherents a les tradicions, a la difusió dels pessebres i a instructius i complets itineraris de visita als pessebres, hem descobert que un curs de fer pessebres té validesa com a crèdit escolar a Espanya. Qui tingui orelles...* Si llegiu el dossier número 3, que adjuntem a aquest butlletí, entendreu de seguida l'origen d'aquest comentari... **Albert Dresaire**

El Museu Salzillo. Només entrar dins el museu el contrast en la vida quotidiana i l'art et fa abandonar-te a contemplar les diverses escenes amb què Salzillo ens regala una estona de Pau, especialment les que formen el popular pessebre. En d'altres escultures, els gestos, les cares de dolor es fan evidents des d'una tècnica acurada d'escultura. Salzillo observa, descriu i dona forma als gestos i als sentiments, els hi dona aquella viva que et permet submergir-te i oblidar que a fora del museu està el carrer on també es donen gestos i rostres de vida que sovint ens passen desaparcebuts. De veritat, val la pena ser-hi i poder submergir-se en els detalls subtils i profunds de l'obra d'aquest modest però sublim escultor. **Quico Mañós de Balanzó**

Aquest butlletí és una publicació d'ordre intern del *Col·lectiu d'opinió, recerca i difusió del pessebre El Bou i la Mula*. Els interessats en contactar-hi podeu fer-ho a través d'Internet: www.pessebres.com
A/e.: elbouilamula@menta.net